

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ**

Αυτοτελές Τμήμα

Συλλογικών Οργάνων

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Ελευθερίας

Ταχ. Κώδικας : 712 01

Πληροφορίες : Νικάκη Δέσποινα

Τηλέφωνα : 2813400237

e-mail : tyso@crete.gov.gr

**Ηράκλειο, 10 Απριλίου 2023
Αρ. πρωτ.: 113444**

ΠΡΟΣ: - Δ/ση Τεχνικών Έργων
ΠΕ Ηρακλείου

ΚΟΙΝ: - Νομική Υπηρεσία ΠΚ
- Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης
Δ/σης Οικονομικού ΠΚ.

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθ. **345/2023** απόφασης Οικονομικής Επιτροπής.

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα, για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της αριθμ. **345/2023** απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής (**πρακτικό Ν°10/07-04-2023**), που αφορά στην **α) Ανάκληση της με αρ. 109/2023** (πρακτικό Νο 05/10-02-2023) απόφασης Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Κρήτης και **β) Έγκριση Διάθεσης Πίστωσης** ποσού 190.772,28 ευρώ, για την αποζημίωση της κας Γαρεφαλάκη **Αικατερίνης**, βάσει της με αρ. 292/2022 τελεσίδικης απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Χανίων (Τμήμα Β΄ Τριμελές).

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Νίκη Βαρδιάμπαση

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αντιπεριφερειάρχη Π. Ε. Ηρακλείου
- Εκτελεστικό Γραμματέα Π.Κ.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

**Απόσπασμα Πρακτικού Νο°10/07-04-2023
Αριθμός Απόφασης: 345/2023**

Στο Ηράκλειο σήμερα **Παρασκευή 07 Απριλίου 2023** και ώρα **11:00** συνήλθε σε **δια ζώσης** συνεδρίαση η **Οικονομική Επιτροπή** στο **Ηράκλειο** (Περιφερειακό Κατάστημα, Πλατεία Ελευθερίας 01), ύστερα από την με αριθ. πρωτ.: **104414/07-04-2023** Πρόσκληση του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη, συμμετείχαν:

1	Λιονή Μαρία	Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Ρεθύμνου	Αντιπρόεδρος επιτροπής
2	Ανδρουλάκης Ιωάννης	Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Λασιθίου	τακτικό μέλος
3	Σκουλάς Νικόλαος	Περιφερειακός Σύμβουλος	τακτικό μέλος
4	Χουδετσανάκη-Γιακουμάκη Ειρήνη	» »	τακτικό μέλος
5	Κώτσογλου Κυριάκος	» »	τακτικό μέλος
6	Κοπάσης Ελευθέριος	» »	τακτικό μέλος
7	Χρονάκης Νικόλαος	» »	τακτικό μέλος
8	Μανουσάκης Νικόλαος	» »	τακτικό μέλος

Από τη συνεδρίαση **απουσίαζαν** ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής κ. Αρναουτάκης Σταύρος Περιφερειάρχης Κρήτης, καθώς και οι κ.κ. Παρασύρης Ιωάννης και Καμπουράκης Λάμπρος τακτικά μέλη της Επιτροπής.

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν ακόμα οι κ.κ.: Αλεξάκης Γεώργιος εντεταλμένος περιφερειακός σύμβουλος Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σχέσεων Π.Κ., Δοξάκη Ελένη προϊσταμένη Γενικής Δ/σης Υποδομών Π.Κ., Ψαρουδάκης Μιχαήλ προϊστάμενος Δ/σης Τεχνικών Έργων Π.Κ., Κριτωτάκης Μαρίνος προϊστάμενος Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ., Αλεξάκης Νικόλαος προϊστάμενος Δ/σης Τουρισμού Π.Κ., Τριαματάκη Χαρά προϊσταμένη τμήματος Συγκοινωνιακών Έργων Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ηρακλείου, Μυλωνάκης Μιχαήλ προϊστάμενος τμήματος Προμηθειών Δ/σης Οικονομικού Π.Κ., Στρατήγης Γεώργιος προϊστάμενος τμήματος Αδειών Ανάπτυξης, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων της Δ/σης Ανάπτυξης, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Π.Κ. και πρόεδρος της επιτροπής διαγωνισμού για το εκτός ημερησίας διάταξης 05 θέμα, Πρωτογεράκη Ελευθερία υπάλληλος της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Π.Ε. Ηρακλείου και μέλος της επιτροπής διαγωνισμού για το εκτός ημερησίας διάταξης 05 θέμα, Σηφομιχελάκης Εμμανουήλ υπάλληλος Δ/σης Πολιτισμού και Αθλητισμού Π.Κ. και για την τήρηση των πρακτικών οι Βαρδιάμπαση Νίκη και Μιχελινάκη Άννα υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων.

Η προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος της Επιτροπής ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 04^ο: α) Ανάκληση της με αρ. 109/2023 (πρακτικό Νο 05/10-02-2023) απόφασης Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Κρήτης και **β) Έγκριση Διάθεσης Πίστωσης** ποσού 190.772,28 ευρώ, **για την αποζημίωση της κας Γαρεφαλάκη Αικατερίνης**, βάσει της με αρ. 292/2022 τελεσίδικης απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Χανίων (Τμήμα Β΄ Τριμελές).

Η Οικονομική Επιτροπή έχοντας υπόψη:

1. **Τις διατάξεις:**
  - α) του Ν. 2690/1999:** «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,
  - β) του Ν. 3852/2010:** «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,
  - γ) του άρθρου 11 του Ν. 4013/2011(ΦΕΚ 204/τ.Α/2011)** «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)»,
  - δ) του Ν. 4270/14 (ΦΕΚ 143 Α/28-06-2014):** Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις,
  - ε) του Π.Δ.80/2016 (ΦΕΚ 145/τ.Α/5-2016)** «Ανάληψη Υποχρεώσεων από τους Διατάκτες»,
  - στ) του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147^Α)** «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4782/9.3.2021 (ΦΕΚ 36 τ.Α),
  - ζ) του αρθ. 35 του Ν. 5013/2023:** «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις»,
όπως ισχύουν.
2. **Το Π.Δ. 149/2010:** «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης»(ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α΄), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β΄/26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.
3. Τη με αριθμ. **02/09-01-2022** σε ορθή επανάληψη απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης, που αφορά στην εκλογή μελών της Οικονομικής Επιτροπής για τη δεύτερη περιφερειακή περίοδο έως 31-12-2023.
4. Τη με αριθμ. πρωτ.: **16623/21-01-2022** απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στον Ορισμό ως μελών της Οικονομικής Επιτροπής της κας Λιονή Μαρίας Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ρεθύμνου (λήξη θητείας 31-12-2022), καθώς και την αριθμ. πρωτ. **5201/09-01-2023** απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά παράταση διάρκειας της θητείας της ως μέλος της ΟΕ έως 31-12-2023, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του 175 του Ν. 3852/2010 όπως ισχύει.
5. Τη με αριθμ. πρωτ.: **174175/15-06-2022** απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στην τροποποίηση της με αριθμ. πρωτ **16623/21-01-2022** απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στον ορισμό ως μέλους της Οικονομικής Επιτροπής τον κ. Ανδρουλάκη Ιωάννη Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Λασιθίου. (λήξη θητείας 15-06-2023).
6. Την αριθμ. **1/2022** απόφαση Οικονομικής Επιτροπής, που αφορά στην εκλογή Αντιπροέδρου της ΟΕ.
7. Την αριθμ. πρωτ. **83504/16-03-2023** γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας ΠΚ στην οποία αναφέρεται:
ΣΧΕΤ:

1. Το με αρ. πρωτ. 81731/15-03-2023 αίτημα της δικηγόρου κας Ελένης Βασαλάκη.
2. Η υπ' αρ. 109/2023 (45669/13-02-2023) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής
3. Η με αρ. 41232/08-02-2023 γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας.

Κατόπιν μελέτης του με αρ. 81731/15-03-2023 αιτήματος της δικηγόρου κας Ελένης Βασαλάκη και επανεξέτασης της με αρ. 41232/08-02-2023 γνωμοδότησής μου, θα ήθελα να σημειώσω τα ακόλουθα:

Με την υπ' αρ. ΑΓ3/2008 αγωγή της, η Αικατερίνη Γαρεφαλάκη ισχυριζόταν ότι η ιδιοκτησία της υπέστη ζημιές από πράξεις ή παραλείψεις, κατά το έτος 1987, της Νομαρχίας Ηρακλείου, της οποίας καθολικός διάδοχος υπήρξε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηρακλείου (Ν. 2218/1994), της οποίας καθολικός διάδοχος υπήρξε η Περιφέρεια Κρήτης (Ν. 3852/2010). Με την αγωγή της, η ενάγουσα ζητούσε να καταδικαστεί η Περιφέρεια Κρήτης στην καταβολή συνολικής αποζημίωσης ύψους 191.319,48 ευρώ πλέον τόκων. Το Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Ηρακλείου, με την υπ' αρ. 2783/2018 απόφασή του, και κατόπιν τροπής του καταψηφιστικού αιτήματος σε αναγνωριστικό, αναγνώρισε την υποχρέωση της Περιφέρειας Κρήτης να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 15.000 ευρώ για την ηθική βλάβη που υπέστη, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής.

Το Τριμελές Διοικητικό Εφετείο Χανίων, κατόπιν ασκήσεως εφέσεων εκατέρωθεν, έκανε δεκτή, με την με αρ. 292/2022 απόφασή του, την έφεση της Αικατερίνης Γαρεφαλάκη και μεταρρύθμισε την υπ' αρ. 2783/2018 απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Ηρακλείου, αναγνωρίζοντας της υποχρέωση της Περιφέρειας Κρήτης να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 90.505,25 ευρώ, πλέον του ποσού των 15.000 ευρώ που της επιδικάσθηκε ως ηθική βλάβη, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής.

Με την απόφαση 60/2023 της Οικονομικής Επιτροπής αποφασίσθηκε η άσκηση αναίρεσης ενώπιον του ΣτΕ κατά της 292/2022 απόφασης και κατατέθηκε η με αρ. ΑΓ9/23-01-2023 αίτηση αναίρεσης.

Στην από 08-02-2023 γνωμοδότησή μου είχα καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν δύναται να επισπευσθεί αναγκαστική εκτέλεση κατά της Περιφέρειας Κρήτης, έως ότου εκδοθεί απόφαση επί της ασηκθεισας αίτησης αναστολής, καθώς και ότι βρίσκεται στην διακριτική της ευχέρεια να συμμορφωθεί, εν όλω ή εν μέρει, με την τελεσίδικη απόφαση του Διοικητικού Εφετείου. Το συμπέρασμα αυτό βásiζα στο άρθρο 19 παρ. 1 & 2 του Ν. 1715/1951, καθώς και στην απόφαση ΣτΕ 2340/2012, που έκρινε ομοίως. Όμως, δεν παρατήρησα ότι η απόφαση του ΣτΕ αφορούσε αίτηση αναίρεσης που είχε κατατεθεί το έτος 2000 και ότι στο μεταξύ, με το άρθρο με το άρθρο 37 Ν.3659/2008 και άρθρο 43 παρ. 2 Ν.3772/2009, έχει προστεθεί Τρίτη παράγραφος στο άρθρο 285 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας που αφορά τις καταργούμενες διατάξεις και το οποίο έχει ως εξής: «3. Οι διατάξεις που προβλέπουν υπέρ του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου την αναστολή εκτέλεσης τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων, μέχρις ότου αυτές καταστούν αμετάκλητες, παύουν να ισχύουν όσον αφορά στη διοικητική δίκη. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται στις δικαστικές αποφάσεις που δημοσιεύονται μετά την 7η Ιουνίου 2008». Συνεπώς, η διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 & 2 του Ν.1715/1951, που απαγορεύει τις πράξεις εκτέλεσης έως ότου εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, ισχύει από τις 8-6-2008 μόνο για τις αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων και δεν εφαρμόζεται στις διοικητικές δίκες.

Ως εκ τούτου, οφείλω να διορθώσω το εσφαλμένο συμπέρασμα της γνωμοδότησής μου και να αναγνωρίσω ότι όσον αφορά την συγκεκριμένη

δικαστική απόφαση, η Περιφέρεια Κρήτης υποχρεούται να συμμορφωθεί με το διατακτικό της τελεσίδικης εφετειακής απόφασης και να καταβάλει προς την ενάγουσα το επιδικασθέν κεφάλαιο, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής.

Προς αποφυγή περαιτέρω καθυστέρησης, υπολόγισα τους οφειλόμενους τόκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του Κώδικα των νόμων περί δικών του Δημοσίου (έως 30-04-2019) και στο άρθρο 45 του Ν. 4607/2019 (από 1-5-2019 και εξής). Το επιδικασθέν ποσό αποζημίωσης σύμφωνα με την απόφαση είναι 90.505,25ευρώ, συν το κονδύλιο των 15.000 ευρώ για την αποζημίωση της ηθικής βλάβης της ενάγουσας. Ήτοι, συνολικά κεφάλαιο 105.505,25 ευρώ, συν τους νόμιμους τόκους από την επίδοση της αγωγής. Ο υπολογισμός γίνεται μέχρι τις 27-03-2023, ημερομηνία της επόμενης συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής.

Η αγωγή επιδόθηκε στην Περιφέρεια Κρήτης στις 15-01-2008, συνεπώς οι τόκοι υπερημερίας για κεφάλαιο 105.505,25 είναι οι ακόλουθοι:

Από	Έως	Ημέρες	Επιτόκιο	Ποσό τόκων
16/01/2008	30/04/2019	4123	6,00%	71.455,23
01/05/2019	13/09/2022	1232	3,00%	10.674,82
14/09/2022	01/11/2022	49	4,25%	601,96
02/11/2022	20/12/2022	49	5,00%	708,19
21/12/2022	07/02/2023	49	5,50%	779,00
08/02/2023	27/03/2023	48	6,00%	832,48
			ΣΥΝΟΛΟ:	0

Συνεπώς, το σύνολο κεφαλαίου και τόκων, έως και τις 27-03-2023, ανέρχεται στο ποσό των 105.505,25 + 85.051,68 = **190.556,93 ευρώ**.

Με δεδομένο ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3068/2002 «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων» και ότι σύμφωνα με το άρθρο 58 του ΠΔ 18/1989 «Η άσκηση της αίτησης αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, εκτός αν ειδικώς ορίζεται διαφορετικά», έχω την γνώμη ότι θα πρέπει η Περιφέρεια Κρήτης να προβεί στην καταβολή τόσο του κεφαλαίου, όσο και των δεδουλευμένων τόκων, ήτοι του ποσού των **190.556,93 ευρώ**.

Τυχόν μη συμμόρφωση της Περιφέρειας Κρήτης με το διατακτικό της απόφασης θα μπορούσε να προκαλέσει την επιβολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης από την ενάγουσα, όσο και την επιβολή χρηματικών ποινών δυνάμει του Ν. 3068/2002.

Τέλος, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι η παρούσα αποτελεί απλή γνώμη, σύμφωνα με τον Ν. 3852/2010, αλλά και το άρθρο 20 παρ. 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, και δεν δεσμεύει την Διοίκηση, η οποία μπορεί να αποκλίνει αιτιολογημένα από αυτή.

8. Την αριθμ πρωτ. **102391/31-03-2023** γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας ΠΚ στην οποία αναφέρεται:

ΣΧΕΤ:

1. Η με αρ. 83504/16-03-2023 Γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας.
2. Το με αρ. πρωτ. 81731/15-03-2023 αίτημα της δικηγόρου κας Ελένης Βασαλάκη.
3. Η υπ' αρ. 109/2023 (45669/13-02-2023) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής.
4. Η με αρ. 41232/08-02-2023 γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας.

Σε συνέχεια της υπ' αρ. 83504/16-03-2023 Γνωμοδότησής μου και λόγω της μη λήψεως απόφασης κατά την παρελθούσα συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής, σας αποστέλλω επικαιροποιημένο τον πίνακα υπολογισμού των τόκων για την συμμόρφωση της Περιφέρειας Κρήτης με το διατακτικό της με αρ. 292/2022 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Χανίων.

Επιδικασθέν κεφάλαιο: 105.505,25

Πίνακας υπολογισμού τόκων:

Από	Έως	Επιτόκιο	Ποσό τόκων
16/1/2008	30/4/2019	6,00%	71.455,23 €
1/5/2019	13/9/2022	3,00%	10.674,82 €
14/9/2022	1/11/2022	4,25%	601,96 €
2/11/2022	20/12/2022	5,00%	708,19 €
21/12/2022	7/2/2023	5,50%	779,00 €
8/2/2023	21/3/2023	6,00%	728,42 €
22/3/2023	7/4/2023	6,50%	319,41 €
		ΣΥΝΟΛΟ:	85.267,03 €

Συνεπώς, το σύνολο κεφαλαίου και τόκων, έως και τις 07-04-2023, ανέρχεται στο ποσό των 105.505,25 + 85.267,03 = **190.772,28 ευρώ**.

Με δεδομένο ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3068/2002 «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων» και ότι σύμφωνα με το άρθρο 58 του ΠΔ 18/1989 «Η άσκηση της αίτησης αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, εκτός αν ειδικώς ορίζεται διαφορετικά», έχω την γνώμη ότι θα πρέπει η Περιφέρεια Κρήτης να προβεί στην καταβολή τόσο του κεφαλαίου, όσο και των δεδουλευμένων τόκων, ήτοι συνολικά του ποσού των **190.772,28 ευρώ**.

Τυχόν μη συμμόρφωση της Περιφέρειας Κρήτης με το διατακτικό της απόφασης θα μπορούσε να προκαλέσει την επιβολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης από την ενάγουσα, όσο και την επιβολή χρηματικών ποινών δυνάμει του Ν. 3068/2002.

Τέλος, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι η παρούσα αποτελεί απλή γνώμη, σύμφωνα με τον Ν. 3852/2010, αλλά και το άρθρο 20 παρ. 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, και δεν δεσμεύει την Διοίκηση, η οποία μπορεί να αποκλίνει αιτιολογημένα από αυτή.

9. Το αρ. πρωτ. **104047/03-04-2023** έγγραφο της **Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΕ Ηρακλείου**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

ΣΧΕΤ.:

1. Η αρ. πρωτ. 102391/31-03-2023 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου της Περιφέρειας Κρήτης.
2. Η με αρ. πρωτ. 81731/15-03-2023 αίτηση της δικηγόρου κας Βασαλάκη Ελένης.

3. Η αρ. πρωτ. 83504/16-03-2023 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου της Περιφέρειας Κρήτης.
4. Η αρ. 109/2023 (πρακτικό Νο 05/10-02-2023) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Κρήτης.
5. Η αρ. πρωτ. 41232/08-02-2023 Γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας Περιφέρειας Κρήτης.
6. Η αρ. 60/2023 (πρακτικό Νο 03/20-01-2023) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Κρήτης.
7. Η με αρ. 292/2022 απόφαση του Β΄ Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Χανίων.
8. Η με αρ. κατάθεσης ΕΦ76/2019 Έφεση της Περιφέρειας Κρήτης.
9. Η με αρ. 644/2019 (πρακτικό Νο 13/16-05-2019) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Κρήτης, που αφορά στην Έγκριση άσκησης ένδικων μέσων κατά της με αρ. 2783/2018 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Ηρακλείου.
10. Η με αρ. πρωτ. 112045/14-05-2019 Εισήγηση της Υπηρεσίας μας.
11. Η με αρ. 2783/2018 απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Ηρακλείου.
12. Το με αρ. πρωτ. 219526/19-10-2017 έγγραφο της Υπηρεσίας μας.
13. Η με αρ. ΚΛ3205/04-05-2017 κλήση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ηρακλείου (Τμήμα Α Τριμελές), με συνημμένη την από 09-01-08 αγωγή της «ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΓΑΡΕΦΑΛΑΚΗ», η οποία επιδόθηκε στην Περιφέρεια Κρήτης στις 15-01-2008.

Στην αρ. πρωτ. 83504/16-03-2023 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου της Περιφέρειας Κρήτης, η οποία συντάχθηκε μετά τη μελέτη της με αρ. 81731/15-03-2023 Αίτησης της δικηγόρου κας Βασαλάκη Ελένης και επανεξέτασης της με αρ. πρωτ. 41232/08-02-2023 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβούλου της Περιφέρειας Κρήτης, αναφέρονταν τα κάτωθι:

«Με την υπ' αρ. ΑΓ3/2008 αγωγή της, η Αικατερίνη Γαρεφαλάκη ισχυριζόταν ότι η ιδιοκτησία της υπέστη ζημίες από πράξεις ή παραλείψεις, κατά το έτος 1987, της Νομαρχίας Ηρακλείου, της οποίας καθολικός διάδοχος υπήρξε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηρακλείου (Ν. 2218/1994), της οποίας καθολικός διάδοχος υπήρξε η Περιφέρεια Κρήτης (Ν. 3852/2010). Με την αγωγή της, η ενάγουσα ζητούσε να καταδικαστεί η Περιφέρεια Κρήτης στην καταβολή συνολικής αποζημίωσης ύψους 191.319,48 ευρώ πλέον τόκων. Το Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Ηρακλείου, με την υπ' αρ. 2783/2018 απόφασή του, και κατόπιν τροπής του καταψηφιστικού αιτήματος σε αναγνωριστικό, αναγνώρισε την υποχρέωση της Περιφέρειας Κρήτης να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 15.000 ευρώ για την ηθική βλάβη που υπέστη, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής.

Το Τριμελές Διοικητικό Εφετείο Χανίων, κατόπιν ασκήσεως εφέσεων εκατέρωθεν, έκανε δεκτή, με την με αρ. 292/2022 απόφασή του, την έφεση της Αικατερίνης Γαρεφαλάκη και μεταρρύθμισε την υπ' αρ. 2783/2018 απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Ηρακλείου, αναγνωρίζοντας της υποχρέωση της Περιφέρειας Κρήτης να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 90.505,25 ευρώ, πλέον του ποσού των 15.000 ευρώ που της επιδικάσθηκε ως ηθική βλάβη, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής.

Με την απόφαση 60/2023 της Οικονομικής Επιτροπής αποφασίσθηκε η άσκηση αναίρεσης ενώπιον του ΣτΕ κατά της 292/2022 απόφασης και κατατέθηκε η με αρ. ΑΓ9/23-01-2023 αίτηση αναίρεσης.

Στην από 08-02-2023 γνωμοδότησή μου είχα καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν δύναται να επισπευσθεί αναγκαστική εκτέλεση κατά της Περιφέρειας Κρήτης, έως ότου εκδοθεί απόφαση επί της ασκηθείσας αίτησης αναστολής, καθώς και ότι βρίσκεται στην διακριτική της ευχέρεια να συμμορφωθεί, εν όλω ή εν μέρει, με την τελεσίδικη απόφαση του Διοικητικού Εφετείου. Το συμπέρασμα αυτό βασίζα στο άρθρο 19 παρ. 1 & 2 του Ν. 1715/1951, καθώς και στην απόφαση ΣτΕ 2340/2012, που έκρινε ομοίως. Όμως, δεν παρατήρησα ότι η απόφαση του ΣτΕ αφορούσε αίτηση αναίρεσης που είχε κατατεθεί το έτος 2000 και ότι στο μεταξύ, με το άρθρο με το άρθρο 37 Ν.3659/2008 και άρθρο 43 παρ. 2 Ν.3772/2009, έχει προστεθεί τρίτη παράγραφος στο άρθρο 285 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας που αφορά τις καταργούμενες διατάξεις και το οποίο έχει ως εξής: «3. Οι διατάξεις που προβλέπουν υπέρ του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου την αναστολή εκτέλεσης τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων, μέχρις ότου αυτές καταστούν αμετάκλητες, παύουν να ισχύουν όσον αφορά στη διοικητική δίκη. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται στις δικαστικές αποφάσεις που δημοσιεύονται μετά την 7η Ιουνίου 2008». Συνεπώς, η διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 & 2 του Ν. 1715/1951, που απαγορεύει τις πράξεις εκτέλεσης έως ότου εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, ισχύει από τις 8-6-2008 μόνο για τις αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων και δεν εφαρμόζεται στις διοικητικές δίκες.

Ως εκ τούτου, οφείλω να διορθώσω το εσφαλμένο συμπέρασμα της γνωμοδότησής μου και να αναγνωρίσω ότι όσον αφορά την συγκεκριμένη δικαστική απόφαση, η Περιφέρεια Κρήτης υποχρεούται να συμμορφωθεί με το διατακτικό της τελεσίδικης εφετειακής απόφασης και να καταβάλει προς την ενάγουσα το επιδικασθέν κεφάλαιο, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής.

Προς αποφυγή περαιτέρω καθυστέρησης, υπολόγισα τους οφειλόμενους τόκους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του Κώδικα των νόμων περί δικών του Δημοσίου (έως 30-04-2019) και στο άρθρο 45 του Ν. 4607/2019 (από 1-5-2019 και εξής). Το επιδικασθέν ποσό αποζημίωσης σύμφωνα με την απόφαση είναι 90.505,25 ευρώ, συν το κονδύλιο των 15.000 ευρώ για την αποζημίωση της ηθικής βλάβης της ενάγουσας. Ήτοι, συνολικά κεφάλαιο 105.505,25 ευρώ, συν τους νόμιμους τόκους από την επίδοση της αγωγής. Ο υπολογισμός γίνεται μέχρι τις 27-03-2023, ημερομηνία της επόμενης συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής.

Η αγωγή επιδόθηκε στην Περιφέρεια Κρήτης στις 15-01-2008, συνεπώς οι τόκοι υπερημερίας για κεφάλαιο 105.505,25 είναι οι ακόλουθοι:

Από	Έως	Ημέρες	Επιτόκιο	Ποσό τόκων
16/01/2008	30/04/2019	4123	6,00%	71.455,23
01/05/2019	13/09/2022	1232	3,00%	10.674,82
14/09/2022	01/11/2022	49	4,25%	601,96
02/11/2022	20/12/2022	49	5,00%	708,19
21/12/2022	07/02/2023	49	5,50%	779,00
08/02/2023	27/03/2023	48	6,00%	832,48
			ΣΥΝΟΛΟ:	0

Συνεπώς, το σύνολο κεφαλαίου και τόκων, έως και τις 27-03-2023, ανέρχεται στο ποσό των 105.505,25 + 85.051,68 = **190.556,93 ευρώ**.

Με δεδομένο ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3068/2002 «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων» και ότι σύμφωνα με το άρθρο 58 του ΠΔ 18/1989 «Η άσκηση της αίτησης αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, εκτός αν ειδικώς ορίζεται διαφορετικά», έχω την γνώμη ότι θα πρέπει η Περιφέρεια Κρήτης να προβεί στην καταβολή τόσο του κεφαλαίου, όσο και των δεδουλευμένων τόκων, ήτοι του ποσού των **190.556,93 ευρώ**.

Τυχόν μη συμμόρφωση της Περιφέρειας Κρήτης με το διατακτικό της απόφασης θα μπορούσε να προκαλέσει την επιβολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης από την ενάγουσα, όσο και την επιβολή χρηματικών ποινών δυνάμει του Ν. 3068/2002.....»

Όμως, λόγω της μη λήψεως απόφασης κατά την παρελθούσα συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής, ο Νομικός Σύμβουλος της Περιφέρειας Κρήτης, συνέταξε (ΝΕΑ) Γνωμοδότηση, στην οποία αναφέρει τα κάτωθι:

«.....σας αποστέλλω επικαιροποιημένο τον πίνακα υπολογισμού των τόκων για την συμμόρφωση της Περιφέρειας Κρήτης με το διατακτικό της με αρ. 292/2022 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Χανίων.

Επιδικασθέν κεφάλαιο: **105.505,25**

Πίνακας υπολογισμού τόκων:

Από	Έως	Επιτόκιο	Ποσό τόκων
16/1/2008	30/4/2019	6,00%	71.455,23 €
1/5/2019	13/9/2022	3,00%	10.674,82 €
14/9/2022	1/11/2022	4,25%	601,96 €
2/11/2022	20/12/2022	5,00%	708,19 €
21/12/2022	7/2/2023	5,50%	779,00 €
8/2/2023	21/3/2023	6,00%	728,42 €
22/3/2023	7/4/2023	6,50%	319,41 €
		ΣΥΝΟΛΟ:	85.267,03 €

Συνεπώς, το σύνολο κεφαλαίου και τόκων, έως και τις 07-04-2023, ανέρχεται στο ποσό των $105.505,25 + 85.267,03 = 190.772,28$ ευρώ.

Με δεδομένο ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3068/2002 «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων» και ότι σύμφωνα με το άρθρο 58 του ΠΔ 18/1989 «Η άσκηση της αίτησης αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, εκτός αν ειδικώς ορίζεται διαφορετικά», έχω την γνώμη ότι θα πρέπει η Περιφέρεια Κρήτης να προβεί στην καταβολή τόσο του κεφαλαίου, όσο και των δεδουλευμένων τόκων, ήτοι συνολικά του ποσού των **190.772,28 ευρώ**.

ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΣΤΕ

Σύμφωνα με τις αρ. πρωτ. 83504/16-03-2023 & αρ. πρωτ. 102391/31-03-2023 Γνωμοδοτήσεις της Νομικής Υπηρεσίας Περιφέρειας Κρήτης, την Ανάκληση της με

αρ. 109/2023 (πρακτικό Νο 05/10-02-2023) απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Κρήτης και την Έγκριση Διάθεσης Πίστωσης ποσού 190.772,28 ευρώ, για την αποζημίωση της κας Γαρεφαλάκη Αικατερίνης, βάσει της με αρ. 292/2022 τελεσίδικης απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Χανίων (Τμήμα Β΄ Τριμελές).

10. Την εισήγηση της κας **Τριαματάκη Χαράς** προϊσταμένης τμήματος Συγκοινωνιακών Έργων Δ/νσης Τεχνικών Έργων ΠΕ Ηρακλείου.
11. Τις απόψεις της **προεδρεύουσας Αντιπροέδρου και των μελών της Επιτροπής.**
Ύστερα από διαλογική συζήτηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Εγκρίνει:

Α. Την Ανάκληση της με αρ. 109/2023 (πρακτικό Νο 05/10-02-2023) απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Κρήτης, σύμφωνα με τις αρ. πρωτ. 83504/16-03-2023 & αρ. πρωτ. 102391/31-03-2023 Γνωμοδοτήσεις της Νομικής Υπηρεσίας Περιφέρειας Κρήτης

Β. Τη Διάθεση Πίστωσης ποσού 190.772,28 ευρώ, για την αποζημίωση της κας Γαρεφαλάκη Αικατερίνης, βάσει της με αρ. 292/2022 τελεσίδικης απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Χανίων (Τμήμα Β΄ Τριμελές), σύμφωνα και με όσα αναφέρονται και στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο, **07-04-2023**

**Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος
της Οικονομικής Επιτροπής**

Τα μέλη

**Λιονή Μαρία
Αντιπεριφερειάρχης
Π.Ε. Ρεθύμνου**